

Szép sikereket értek el a szegedi tsz-ek az 1959. évi termelési versenyben

Pártunk decemberben lezajlott VII. kongresszusának tiszteletére a múlt év kezdetén a szegedi termelőszövetkezetek tagjai is lelkes termelési versenybe kezdtek. A verseny, s a szorgalmas, közös paraszti munka eredményei most látszanak meg igazán, a készülő zárszámadások tükrében.

A városi tanács mezőgazdasági osztálya nemrég értékelte a verseny eredményeit.

Az állattenyésztésben elért, országosan is kimagasló eredményeiért az első helyezést a baktói Felszabados Tsz-nek ítéltek oda.

Ebben a kollektív gazdaságban 1959-ben többek között 28,8-re szaporították a székelykasszéri hold szántóra jutó szarvasmarha-létszámot. Ugyanakkor 119 százalékkal teljesítették a fejőstehek éves gyarapítási tervét. Ezzel már lényegesen meghaladták a legjobb egyéni gazdaságok átlagát is. Hasonló sikereket értek el a juh- és a baromfitenyésztésben is.

Kertészeti és növénytermesztési ágban az újszegedi Haladás Tsz tagsága érte el a legjobb eredményt.

1959 kezdetén ez a tsz indult a leggyengébb termelési feltételekkel, leszámítva a primőr zöldfűszertermesztést, s az év végére az első helyre küzdötte fel magát.

A város többi tsz-e is, mint már erről hírt adtunk, országosan is elismert sikereket aratott.

Búza-termesztésben a mihalyleki Szabad Tisza Tsz lett az első, 18 mázsa átlagtermésével.

A Haladás Termelőszövetkezet a külterjes természetű növényfélésekben 22,5 mázsa őszi árpájával nyerte el az első helyezést. A koricatermesztésben a Tancsics Tsz tagjai tünnek ki, 22,5 mázsa májusi morzsoló holdankénti átlagot takarítottak be. Ehhez hasonló kul-

coricatermesztésre ilyen nagy területen még aligha volt példa a szegedi határban.

A rókusai Dózsa Tsz tagjai 233 mázsa holdankénti átlagterméssel büszkélkedhetnek.

Kereken 76 mázával értékcsökkenték több cukorrépát egy-egy holdról, mint a vá-

ros egyénileg dolgozó parasztjai.

Az Új Élet Termelőszövetkezet pedig a fűszerpaprika-termesztésben érte el a paprikára rendkívül kedvezőlen időjárás ellenére is a legjobb eredményt, 30 mázsa holdankénti átlagtermésével.

Könyveket árusító úttörők

A téli hónapokban falun és tanyán is nagy becsülete van a könyvnek. Kiderül ez mindjárt abból is, hogy decemberben, a nagy téli könyvvásár idején 160 ezer forintot költöttek könyvre a szegedi járás dolgozó parasztjai. Ebben a statisztikában az még nem is szerepel, amit piacozás alkalmával a városban vásároltak.

Ott, ahol azelőtt a kalendárium mellett semmi más olvasmány nem volt a háznál, most mezőgazdasági szakkönyvek, az Arany Könyvtár új kötetei, a Kultúra Világa és a nagy magyar írók könyvei sorakoznak. Az emberek olvasóköre, irodalmi estekre és könyvismertetésekre járnak, s gyakran felkeresik a fiókkönyvtárakat is.

Az utóbbi hetekben a könyvek felnőtt propagandistái mellett egészen fiatalok is csatlakoztak. Valamennyi községben feltűntek városi könyvtáraként az egyenruhás úttörők, akik egy-egy hóna-

lyukkal házról házra járnak. Mint ügyes bizományosok, eredménnyel zárták vállalkozásukat. Tízennyolc községben 32 ezer forint értékű könyvet adtak el, felkeresve a legelgúgottabb tanyákat is. Különösen a termelőszövetkezetek községeiben értek el szép eredményeket.

Természetes, hogy ezzel a vállalkozással nem egyszerű szívességet tettek a földművelőszövetkezetek járási könyvboltjának. Megkapták érte a bizományost megillető tíz százalékos részesedést, s ezt az összeget az úttörőcsapatok nyári táborozásra vagy más közös rendezvényére tartogatták. A balástyai úttörők 375, a mórhalmaiak 305, a csengeleiek 200, a dorozsmaiak ugyanakkor 200 forint megérdemelt részesedéshez jutottak ilyenformán.

Az úttörők ezt a szép kulturális vállalkozásukat egy évben kétszer-háromszor is megismétlik a szegedi járásban.

Március elején megkezdik a sövényházi kastély átalakítását

Sövényházán, a volt Palavicini-kastélyt a megyei tanács v. b. egészségügyi osztálya szociális otthonná alakítja át. Az átalakítás körülbelül 4 millió forintba kerül, melyből 1,5 milliót ebben az évben használnak fel. Az épületben központi fűtés lesz, megoldják vízellátását

és korszerű konyhát is létesítenek.

A múlt évben már 60 ezer forintért bűtör vásároltak, s 10 öreg elfoglalta helyét a volt kastélyban. Az átalakítást március elején kezdik meg, s ha a munkát befejezik — 1961-ben — 150 idős ember talál otthonra a volt kastélyban.

neki, hogy tanulmányozza. Magyar nyelvű füzeteket adott, hogy azok tartalmát alaposan rájga meg. Aztán érdekes, kalandos történetek leírását kellett olvasnia. Többnyire Helena is segített neki, aki úgy melléptad, hogy szinte egy óra is rossz volt már nélküle.

— Mondja Mr. Gritz — kérdezte egyszer Clark. — Hányszor járt maga Oroszországban?

Váratlanul érte a kérdés. Kicsit megijedt tőle. Arra gondolt, az első pillanatban: ha bevallja, akkor oda lesz a gondatlan élet. Aztán mégis erőt vett rajta a guerekes ösztönös és habozás nélkül felelt:

— Kétszer. Először egy küldöttséggel. Aztán az apám bátyjánál, aki Ukrajnában él. A forradalom után maradt kint, még 1917-ben...

— Csak úgy eszembe jutott — magyarázta Clark és hátbaveregette a fiút. — Táncljátok, fiú! Szeretem nézni, amikor olyan vidámak vagytok...

Már sok volt a kölcson. Gritz komolyan aggódott, hogy mi lesz ennek a vége. De Helena mindig vállat vont és nevetett. Jó volt nekik. Ha hideg volt a piszkos szobában, hát melegedni egy moziba mentek, vagy kedvenc helyükre a Donna Annába. Társaság is akadt, s időközönként megjelent a kedves, szellemes és nagyon jószívú Mr. Clark is.

— Idefigyeljen Gritz! Most megkérdelem — szerencsére Helena nincs velünk, beszélgethetünk — nem lenne kedve Európába menni? Helenának nem kell róla szólni. Erre, izgalmas munkát tudnék. Nagy karriert futhat be, fiam.

— Európa — ámul el Feri. — Vissza Európába, haza? Hát tényleg?

— Hát nem egészen haza — hunyorított Clark és közelebb hajolt a fiúhoz. — Ha komolyan gondolja, lehet róla szó.

Napok óta csak a hajókról álmodik, napok óta csak ott jár valahol Pest utcáin, szibong körülötte a város, csörög a villamos. Sokszor riad fel Helena mellett, s szidja magát, hogy azt hitte: otthon van, az anyja kelti, hogy dolgozni menjen. Egyszer aztán valóban ott állt a bostoni kikötő molóján. Két bőrönd volt minden vagyon, azt már elvitték a rakodómunkások. Kis kizárkódás volt csak mellette, s Helena csüngött a karján, szipogva. Mr. Clark egy papírszeletet nyújtott át neki, s szigorúan nézett a szemébe:

— Itt jelentkezz. Nem késhegy napot sem.

— Oké — bólintott Gritz és búcsúzott. Clark hidegen nyújtott kezét, Helena pedig sírva tartotta oda a száját.

Szomorúan állt a hajó korlátjánál, zsebkendőjével néman integetett. A sokaság nyüzsgött a kikötőben, de ő csak Helenát látta, a kendőt a kezében, amivel egyre törölgötte a szemét. A hajókiáltó hangja felbőgött, a nagy test megremegett. Csörögtek a láncok a fedélzeten, horgonyok húzódtak fel az óceán vizéből. Megindult a hajó. De nem az álmokkal úszott, nem a quebeci erdőben álmodott reményekkel, hanem olyan mázsás súllyal, amit nagyon nehéz lerázni. Nagyon nehéz letenni, ha nehéz a teher. Nem volt még olyan messze soha a püspökszéki házról, mint ebben a pillanatban. Nem volt olyan nagyon elhagyatott és kiszolgáltatott még a kanadai vadonban sem, mint itt, ahol semmire nem volt gondja csak úszni Európa felé a másodosztály 16-os számú kajútjában...

(Folyt. köv.)

Egy összeíró feljegyzései

A NÉPSZÁMLÁLÁSRÓL

Napok óta tart a népszámlálás. S hogy mindenfelé igazán jó ütemben halad, abban többek között nagy része van annak, hogy az adatszolgáltatók általában felkészülten várják a népszámlálókát és a kérdésekre pontos válaszokat adnak. Vannak azonban kivételek is. A népszámlálás egyik tanulsága, hogy az adatszolgáltatók sok olyan egyszerű dolgot nem tudnak, amit — a népszámlálástól függetlenül — tudniuk kellene. Nézzünk meg ezek közül néhányat.

Mit nem tudnak a férjek?

Igen, ezzel kell kezdeni. Az elmúlt napokban ugyan is ők vizsgáztak a legrosszabbul. A legszemléletesebb példák: sok férj nem tudja házasságkötésének évét, nem tudja pontosan, mikor van a feleségének a születésnapja, csak hozzávetőlegesen tudja, mikor születettek a gyerekei.

Szegény népszámláló, ha éppen olyan lakásban ír össze, ahol csak a férj van otthon, mérgesen hallgat olyankor, amikor mindez kiderül, elfelejtve, hogy voltaképpen ő is csak férj, s hogy két órával ezelőtt náluk is voltak népszámlálók, ő volt csak otthon és ő sem tudott efféléket megmondani.

Mit nem tudnak a feleségek?

A kérdés feltevése hibás. A feleségek jól felkészültek

a népszámlálásra. Ők mindent tudnak. Sokan természetesen nemcsak a saját családjukról. Vannak, akik még a hatodik szomszédról is tudnak adatokat. S nemcsak annyit ám, amennyi a népszámláláshoz szükséges! Azt is megmondják például, hogy az első emelet 3-ban Micike és Mikike mikor veszekedett utójára. A népszámlálást ezért tulajdonképpen úgy lehetne a legegyszerűbben elvégezni, ha minden utca választana egy adatszolgáltató felelőseleget, aki aztán az egész utcáról mindent elmondana az összeíróknak. Közben a többiek nyugodtan sétálhatnának a városban, mehetnének moziba, nem kellene otthon ülni és várni a népszámlálókát. Ad-így azonban, amíg ez nincs így, felesleges adatokat még a feleségek se közöljenek az összeírókkal.

Mit nem tudnak a dolgozók?

Sokat nem tudnak. Egy részük még azt sem tudja, hol dolgozik. Évek, esetleg évtizedek óta jár ugyanarra a munkahelyre, de sejteli még sincs munkahelyének pontos nevére — nem is kellene azt annyit változtatni! —, az üzem vagy vállalat házszámáról. Vannak, akik nem tudják, hol őrzik a munkakönyvüket, sőt még olyan eset is előfordul, hogy az adatszolgáltató azt sem tudja, mi a foglalkozása. Az összeíró kérdésére azt feleli — mondjuk —, hogy sütőipari szakmunkás.

Befejeződött a genfi távközlési tanácskozás

A napokban fejeződött be Genfben a nemzetközi távközlési kormányzatok részéről értekezlet és az azzal párhuzamosan ülésező rádióigazgatási értekezlet, amelyek

lyeken csaknem a világ valamennyi állama — köztük a Magyar Népköztársaság is — képviseltette magát. Az értekezlet célja az 1952-ben Buenos Airesben kötött nemzetközi távközlési egyezmény felülvizsgálata volt.

Az értekezlet nyomán létrejött új nemzetközi távközlési egyezmény 1961. január 1-én lép életbe és azt valamennyi állam megerősíti, majd törvényként kihirdeti. A rádióigazgatási értekezlet új nemzetközi rádiószabályzatot hozott létre, amelyben az ugrásszerűen fejlődő rádiótvíró, távbeszélő, légi és tengeri navigációs, segélykérő, műsorszóró, televíziós, rádiócsillagászati és űrhajózási rádiószolgáltatások hullámigényeit igyekeztek egyszerű módon kielégíteni és a szükséges frekvenciasávokat biztosítani.

NAPIRENDEN:

Súlyos számok

Lapunkban nap mint nap közöljük a közúti balesetek híreit. Az olvasó figyelme sokszor kikerül ezek az apró közlemények, pedig — sajnos, elég gyakran — emberéletéről, családi tragédiákról beszélnek ezek.

Az üzemi balesetekből közügyet csinálunk, a súlyosabbakat minisztériumi kivizsgálás követi annak megállapítására, hogy mi okozta a baleseteket, hogyan fordulhatott az elő. A szakszervezetek, a munkavédelmi bizottságok, az üzemvezetők minden lehető övintézkedést megtesznek annak érdekében, hogy minél kevesebben forduljon elő üzemi baleset. Valljuk be őszintén, a közúti balesetek megelőzésére keveset gondolunk. A rendőrség igyekszik, anketókat rendez, oktató filmeket vetít, gyakran ellenőrizi a közúti forgalmat, a bíróságok is támogatják a rendőrség ilyenirányú munkáját. De a társadalmi szervek, a nagyközönség, nem segíti a

De hányféle szakmunkás dolgozik a sütőiparban? Sok: dagasztógép-lakatos, villanyszerelő és sok más szakmunkás. Az összeíró el-tűnődik. Ennyiféle mestersége lenne az ő adatszolgáltójának?

Negyedórás szóváltás eredményeként azután kiderült, hogy az illető sütőipari szakmunkás foglalkozása pék. Egyszerűbb lett volna, ha ez a beszélgetés elején kiderül.

Mit nem tudnak a népszámlálók?

Mert ők sem tudnak mindent. Gyakran nem tudják, tulajdonképpen hova, melyik házba mennek be, mert a ház — nem tudni, kinek a jóvoltából — nincs házszámjelző tábla. Szegény összeíróknak százzal is meg kell gondolnia, mielőtt belép a házba, hogy jó helyen jár-e, nem lép-e át más népszámláló körzetébe. Ezért jól körülnéz, tűnődik és tévován keresi a saját házszámát. De csak akkor találja meg, ha szerencséje van, mert a szomszédos házakról is gyakran hiányzik a házszám-tábla. Végül azért mégiscsak megtalálja, mert ház nem vész el és a népszámláló makacs ember.

Az olvasó bizonyára észrevette, hogy a fentiekben néhány népszámlálási tudnivalót mondtunk el. Ha tréfásan szoltunk is: a tanulságokat komolyan gondoltunk.

Ü. L.

Szerencsés lottózók

Most veszik át a nyertesek a december 4-én tartott lottó tárgynyeremény sorsoláson kapott jutalmakat. A sorsoláson több szegedi környéki lottózóra mosolygott a szerencse. Jenőfi Mihály Szeged, Kossuth utca 11 szám alatti lakos Praktina fényképezőgépet, Oncsó Józsefné Kendergyár utca 21 szám alatti lakos Munkácsy típusú televízió készüléket és egy hozzávaló antennát nyert. Csontos András Röske, Felszabados utca 33 szám 702-es típusú rádiót, Hegedűs Istvánné Kiskundorozsma, Zentai utca 7 T-528-as típusú rádiót, Molnár Mihály Deszk, Zója utca 5. női kerékpárt, Törköly János Sövényháza, Székelytelep 449, porszívógépet és Ábrahám Vince Mórhalom, Felszabados utca 11, 9604-es típusú rádiót kapott a decemberi sorsoláskor.

PÁSZTOR FERENC:

Köd alatt

6. — Miből? — nevetett gúnyosan a fiú. — Talán hitelbe, vagy mulassuk el az utolsó centinket is? Adjuk oda az ördögnek az utolsó szalmaszálat is?

— Mulatunk és kész! — jelentette ki a lány ellentmondást nem tűrő hangon és intett a pincérnek.

— Egy egész üveg rumot.

Az idő múlt, a rum hamar elfogyott. Tízkor valóban megjelent egy gentleman. Kifogástalan eleganciával, finom modorral, tökéletes józansággal mutatkozott be:

— Harry Clark vagyok. Vártok?

— Persze, igen — hebegte Gritz és pirult, égett az arca.

— Helene mondta, hogy...

— Tudom, fiatallembert, mindent tudok. Nem ismeretlen előttem az ilyen karrier. Meggondolatlan lépések, nehézségek, arra, hogy asszimilálódjunk. Idegen a környezet, furcsa szokások, ugye?

— Szerencsétlen körülmények — próbálta a sorsra tolni a bajok okát Gritz, de Mr. Clark zavartalanul folytatta.

— Egy kevéske pénz, aztán továbbállunk. Nem izlik a munka, nem tetszik a Boss, nem tetszik a kemény munkarend. Igaza van, fiatallembert.

— Kérem — fortyant fel Gritz. — Maga leckézteni akar, vagy segíteni, hogy munkát kapjak. Elég leckét kaptam már az élettől...

— És Helena? Az sem eldobnivaló tanár! — gúnyolódott Clark. — No, semmi mérgezőség.

Mr. Clark körülnézett, megfogta a fiú csuklóját. Nézett a szemébe, várta, hogy megfelelő talajt találjon szavainak.

— Nézz, maga alapjában véve okos, értelmes fiú. Ért is a dolgokhoz, ami aranyat érhet. Karriert is csinálhat. Gondolom azért jött az államokba. Nem?

— Semmi sincs kizárva. Még nem késő. Fm gondolkodom magán. Szavamra mond, hogy értelmes, ügyes fiúnak látom. Egyelőre maradjon Helena mellett. Itt van ötven dollár. Ebből egy hétig kihúzza. Vagy adjak többet?

— De — szabadkozott. — Hogyan adom vissza?

— Kérem, ne ellenkezzen. Itt van még ötven. Egy hét múlva ugyanitt. Rendben van?

Gritz Ferenc bólintott. Eltette a száz dollárt és halálban már bérkocsi vitte őket Helena lakásához.

A hét elszaladt. Jól éltek, sokat nevettek. Száz dollárral a zsebében a szegény nem veszi észre, hogy többje nincs. Még száz dollár, aztán még egy kölcsön Mr. Clark kezéből. És Gritz Ferkó kezdett a skóthoz, a némethez hasonlítani. Ha észébe jutott a püspökszéki ház, karonfogta Helenát, elmentek a Donna Annába, s minden rendben volt.

A negyedik százdolláros után már természetesnek vette a fiú, hogy Mr. Clark parancsol neki. Könyvet hozott

Horváth Lászlóné